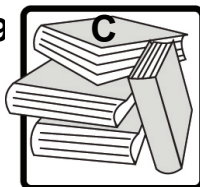

Begrijpend Lezen

WEEK 09

Lesbeschrijving

Niveau C: groep 8

Actueel
Onderwijs

Toelichting

Deze les gaan we in op strategie 1 Waarom wil ik lezen? Deze strategie die de kinderen toepassen vóór het lezen van een artikel, bestaat uit drie subvragen:

- Wat is mijn leesdoel?
- Over welk onderwerp wil ik lezen?
- Heb ik vragen over het onderwerp? Wat wil ik weten?

Benodigde tijd

Een les duurt ongeveer 50 minuten, inclusief het lezen van het artikel. De tijdsaanduiding achter de lesonderdelen is indicatief.

Materiaal

Voor elke leerling:

- een exemplaar van de krant *Kidsweek Junior 09*,
- voor niveau C werkblad C,

INTRODUCTIE

Krant lezen (10 minuten)

De kinderen lezen of grasduinen in Kidsweek Junior. Eventueel kunt u de nieuwswwoorden behandelen. U vindt ze onze website www.kidsweekjunior.nl/leraren onder het kopje Nieuwswrdn.

KERN

Klassikale instructie (20 minuten)

- Schrijf op het bord:

Leesdoel = Een doel om boeken in te smijten en een doelpunt te scoren. Waar of niet waar?

'Wie weet wat leesdoel wél betekent?' vraagt u aan de leerlingen. Inventariseer de antwoorden. Schrijf de nieuwe betekenis op het bord. Leesdoel= de reden waarom je wilt lezen. Leg uit dat je achter je leesdoel kunt komen als je de volgende zin afmaakt:

Ik wil weten.....of ik wil lezen om te Bijvoorbeeld: Ik wil weten wat voor nieuws er is gebeurd of ik wil lezen om de spanning. Dit heet leesdoel.

- Deel nu de lesboekjes uit. Kijk welke leesdoelen er nog meer zijn op het strategieblad op pagina 1 van het lesboekje.
- Laat de kinderen een leesdoel kiezen.(artikel uit de krant) Laten we gaan lezen! 'Vervolgens vraagt u direct aan een leerling 'Over welk onderwerp wil je nu eigenlijk lezen?' Laat hem of haar bedenken over welk onderwerp hij of zij wil lezen.
- Kijk met de leerlingen naar onderwerpen bij de verschillende leesdoelen:
Stel je wilt weten welk nieuws er is gebeurd: welk onderwerp uit het nieuws heeft u interesse of wilt u meer over weten?
Stel je wilt of moet iets opzoeken in een woordenboek of atlas, wát moet u dan zoeken? Welk woord of welke plaats? (welk onderwerp)
Stel je wilt meer over een onderwerp weten, over wélk onderwerp is dat dan?
Stel je wilt weten hoe u iets moet doen, over welk apparaat of hoe je iets moet maken zoals een gerecht gaat het dan?
(Vervolg Lesbeschrijving les 2 Wereldoriëntatie bij Kidsweek Junior week 09)
Stel je wilt weten wat iemand van iets vindt, over welke persoon en welk onderwerp gaat het dan?
Stel je wilt lezen om te ontspannen, over welk onderwerp wilt u dan fijn ontspannen lezen?

Stel je wilt lezen om de spanning, om te lachen of om te huilen, bedenk dan steeds weer waaróver je dan wilt lezen.

- De hele klas gaat nu met het gekozen onderwerp lezen in Kidsweek Junior. Wijs een volgende leerling aan en vraag: 'Ga je nu zomaar een willekeurig artikel lezen?' Nee, een artikel dat over dat onderwerp gaat. Dit zoek je door de kop te lezen, afbeeldingen te bekijken afgedrukt bij een artikel en soms een intro te lezen van een artikel.
- Artikel in Kidsweek Junior gevonden over dit onderwerp? Vraag de leerlingen: 'Begin je nu gewoon maar met lezen?' Nee, want wat wil je weten over dit onderwerp? Bedenk vóórdát je gaat lezen vragen over het onderwerp: Wat wil je nu écht weten over dit onderwerp?
- Nu pas ga je het artikel lezen en op zoek naar je antwoorden.

Loop nu nogmaals samenvattend het stappenplan van de strategie door:

Voordat ik ga lezen, vraag ik mezelf af: Waarom wil ik iets gaan lezen?

Om hier achter te komen moet je eerst bedenken wat:

- Je **leesdoel** is. Dit doe je door de vraag af te maken: Ik wil weten.....
- Over welk **onderwerp** je wilt lezen.
- Welke **vragen** je over dit onderwerp hebt.

Verwerking zelfstandig (15 minuten)

Niveau C

De leerlingen maken werkblad C op pagina 4.

AFSLUITING (10 minuten)

Waren de vragen die ze hebben gesteld voor ze gingen lezen, handig?

Bespreek met de leerlingen wat ze hebben ingevuld, waar ze tegen problemen aanliepen en hoe ze deze hebben opgelost. Vraag de kinderen hoe zij het werken met deze strategie vonden.

Gaat het afvragen wat je leesdoel is, altijd zo bewust als je iets gaat lezen?

En staan ze vaak uitgebreid stil bij het onderwerp waarover ze willen lezen? Doen sommigen het misschien al automatisch als ze de krant gaan lezen of bij een encyclopedie? Die laatste pak je vaak niet 'zomaar', daarin ga je bewust op zoek naar een antwoord.

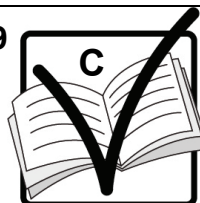
Uiteindelijk is het wenselijk dat deze strategie automatisch gaat voordat je een boek of krant pakt en een artikel of tekst gaat lezen.

Als je weet waarom je iets wilt lezen, zoek je in het artikel bewuster naar de antwoorden. Daardoor is de kans groter dat je beter begrijpt waar het artikel over gaat.

Op www.kidsweekjunior.nl/leraren vindt u werkbladen met antwoorden.

Opmerkingen

- Het aanleren van strategieën kan het beste hardop denkend gebeuren (modeling). De vragen die een ervaren lezer zich zelf stelt, soms onbewust, worden hierbij hardop uitgesproken.
- In de rubriek WERKWIJZER op de site (www.kidsweekjunior.nl/leraren; klik in de navigatiebalk boven de pagina's op WERKWIJZER) vindt u onder meer:
 - een overzicht van alle strategieën (kern- en tussendoelen) die in Actueel Onderwijs met *Kidsweek Junior* worden behandeld,
 - meer informatie over nieuwswaarden.
- De afsluiting van de les is een belangrijk moment om met de kinderen te praten over de bruikbaarheid van een strategie. Uiteindelijk moet de leerling zelf afwegen welke strategie in te zetten bij het (beter) begrijpen van een artikel of tekst.

1 Wat is mijn leesdoel?

- a. Als ik in een woordenboek een woord zoek, wil ik weten **HOE IK IETS MOET SCHRIJVEN.**
- b. Als ik de blog van Rudolf van Spangas zijn mening lees, wil ik weten **HOE HIJ OVER IETS DENKT.**
- c. Als ik de handleiding van mijn MP3 speler lees, wil ik weten **HOE MIJN MP3 WERKT.**
- d. Als ik het boek *Oorlogswinter* van Jan Terlouw lees, wil ik **EEN VERHAAL LEZEN.**
- e. Als ik *WOW de avontuurlijkste encyclopedie over alles* lees, wil ik **MEER OVER EEN ONDERWERP WETEN**
- f. Als ik Kidsweek Junior lees, wil ik weten **WAT VOOR NIEUWS ER IS GEBEURD.**

2 Als je wilt lezen over een bepaald onderwerp, welk artikel uit Kidsweek Junior kies je dan? Zoek op pagina 2, 5 en 6 en 7.

- a. Onderwerp: Zelf voor vogel spelen.: artikel: op pagina 6
- c. Onderwerp: Storm in Europa: artikel: op pagina 5
- d. Onderwerp: Beste gemeente om in te wonen: artikel: op pagina 2
- e. Onderwerp; Aardbeving Chili: artikel: op pagina 5

3 Kies 4 onderwerpen uit Kidsweek Junior van deze week waarover jij wilt lezen. **EIGEN KEUZE**

- 1..... 2.....
- 3..... 4.....

4 a. Bedenk zelf 5 vragen over Grizzlyberen. Schrijf je vragen op een oefenblaadje.

Laat ruimte over voor de antwoorden. **EIGEN VRAGEN**

- b. Welke vragen worden er gesteld in artikel 5 *Grizzlyberen in ijsberengebied?* (op het infoblad pagina 5)

KOMT ER EEN GROTE BERENOORLOG? EN ALS ZE WEL GAAN VECHTEN, WIE WINT ER DAN? MOETEN ZE STRIJDEN OM HETZELFDE ETEN? KUNNEN IJSBEREN EN GRIZZLYBEREN OOK SAMEN JONKIES KRIJGEN?

- c. Zoek naar antwoorden op je eigen vragen in het artikel. Schrijf ze op je oefenblaadje.

5 Wat is het leesdoel van artikel 4? Meerdere antwoorden mogelijk. **IK WIL WETEN: 1. WELK NIEUWS ER IS GEBEURD 2. IK WIL MEER OVER EEN ONDERWERP WETEN 3. IK WIL WETEN WAT IEMAND VAN IETS VINDT 4. IK WIL LEZEN OM DE SPANNING**